

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK 2-421/5/12/ML

Warszawa, 11 lipca 2012 r.

DECYZJA Nr DKK - 62/2012

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Asseco Poland S.A. z siedzibą w Rzeszowie wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Asseco Poland S.A. z siedzibą w Rzeszowie kontroli nad Sygnity S.A. z siedzibą w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 23 lutego 2012 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także „Prezes Urzędu” lub „organ antymonopolowy”) wpłynęło od Asseco Poland S.A. z siedzibą w Rzeszowie (dalej „Asseco”) zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez Asseco kontroli nad Sygnity S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej „Sygnity”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”,
- przejęcie przez jednego przedsiębiorcę kontroli nad innym przedsiębiorcą jest jedną z form koncentracji, określoną w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji,

- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy o ochronie konkurencji, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte postępowanie w przedmiotowej sprawie, o czym Prezes Urzędu zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) powiadomił wnioskodawcę pismem z dnia 1 marca 2012 r.

W ramach prowadzonego postępowania organ antymonopolowy skierował do 47 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie świadczenia usług IT zapytanie w zakresie określenia rynku właściwego dla tego rodzaju działalności, wskazania czy na tym rynku występuje specjalizacja firm w zakresie obsługi podmiotów z wybranych branż oraz oceny wpływu przedmiotowej koncentracji na rynki świadczenia usług IT.

Organ antymonopolowy przeprowadził także ankietę wśród największych kontrahentów uczestników koncentracji. Prezes Urzędu zwrócił się do tych podmiotów o ocenę wpływu tej transakcji na konkurencję na rynku usług informatycznych (IT). W szczególności przedsiębiorcy poproszeni zostali o wskazanie, czy koncentracja pomiędzy Asseco i Sygnity wiązać się będzie z ich perspektywy z istotną utratą możliwości wyboru i wzrostem kosztów nabywanych usług informatycznych (np. z uwagi na fakt, iż oferta wspomnianych firm jest bardzo zbliżona i szczególnie dopasowana do potrzeb pytanym przedsiębiorców, zaś inne firmy informatyczne nie są i nie będą w przyszłości w stanie przedstawić oferty równie korzystnej) oraz czy rynek usług informatycznych jest na tyle konkurencyjny, że prawdopodobieństwo wystąpienia powyższego zjawiska jest niewielkie.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Asseco (aktywny uczestnik koncentracji) jest spółką notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Głównymi akcjonariuszami Asseco są:

- Aviva Ofe Aviva BZ WBK – 12,1% głosów na WZA,
- Pan Adam Góral -10,42% głosów na WZA.

Pozostały akcjonariat jest rozdrobniony.

Asseco stoi na czele grupy kapitałowej Asseco (ponad 60 spółek zależnych), która działa na terytorium Polski, Słowacji, Szwajcarii, Serbii, Macedonii, Turcji, Rumunii, Mołdawii, Słowenii, Czarnogóry, Chorwacji, Węgier, Bułgarii, Niemiec, Izraela, Cypru, Austrii, Portugalii, Hiszpanii, Litwy, Danii, Sri Lanki, Antyli Holenderskich, Czech, Białorusi, Albanii, Andory, USA, Kanady, Japonii, Wielkiej Brytanii, Francji, Indii, Republiki Południowej Afryki oraz Bośni i Hercegowiny.

Grupa kapitałowa Asseco jest dostawcą własnych rozwiązań informatycznych dla sektora finansowego (banki, biura maklerskie, firmy leasingowe, firmy ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne i emerytalne), instytucji publicznych (administracja centralna i lokalna, edukacja, opieka zdrowotna, organizacje międzynarodowe, służby mundurowe, ubezpieczenia społeczne) oraz przemysłu, handlu i usług (energetyka i gazownictwo, FMCG, przedsiębiorstwa komunalne, telekomunikacja, przedsiębiorstwa produkcyjne, handlowe i usługowe).

Przedmiotem działalności Asseco jest:

- doradztwo w zakresie oprogramowania i sprzętu komputerowego,
- wytwarzanie oprogramowania oraz dostarczanie oprogramowania i sprzętu komputerowego.

Asseco posiada następujące spółki zależne prowadzące działalność na terytorium RP:

- Combidata Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie – szkolenia informatyczne i biznesowe, udostępnianie platform e-learningowych do szkoleń informatycznych,
- Asseco Business Solutions S.A. z siedzibą w Lublinie - produkcja zintegrowanych rozwiązań klasy ERP¹, służących do zarządzania dużą oraz średnią firmą, aplikacji biznesowych dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw (marki Wapro), zaawansowanych programów wspierających pracę w obszarze zasobów ludzkich (*human resources*), systemów mobilnych, platform wymiany danych handlowych oraz aplikacji do pełnej obsługi działalności biznesowej podmiotów świadczących usługi

¹ ERP (ang. *enterprise resource planning*) oznacza *planowanie zasobów przedsiębiorstwa*, tłumaczone przez producentów też jako *zaawansowane zarządzanie zasobami*) i jest określeniem klasy systemów informatycznych służących wspomaganiu zarządzania przedsiębiorstwem lub współdziałania grupy współpracujących ze sobą przedsiębiorstw, poprzez gromadzenie danych oraz umożliwienie wykonywania operacji na zebranych danych (za *Wikipedia*). System ERP zbiera w jeden spójny system wszystkie tradycyjne funkcje zarządcze (związane z księgowością finansową i zarządczą, finansami, kadrami i płacami, technicznym przygotowaniem produkcji oraz jej sterowaniem, zaopatrzeniem, gospodarką magazynową, planowaniem i realizacją sprzedaży oraz logistyką, zarządzaniem jakością) (za *portal wiedzy decyzje-IT.pl*)

faktoringowe. Ponadto w ofercie spółki dostępne są usługi związane z budową infrastruktury systemowej oraz outsourcingiem,

- ZUI Otago Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku - wytwarzanie, sprzedaż, wdrażanie i serwis własnego oprogramowania – systemu OTAGO (Zintegrowany System Wspomagania Zarządzania Miastem, Powiatem i Gminą). System składa się z kilkudziesięciu współpracujących ze sobą aplikacji, które są zestawiane w jeden zintegrowany system wg potrzeb i wymagań klienta. Klientami są urzędy miast i gmin. Ponadto ZUI Otago rozwija oprogramowanie dla świadczenia usług w obszarze szkolnictwa (obsługa i wspomaganie zarządzania placówkami oświatowymi). Klientami są szkoły,
- Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie - nadzór własnościowy i wsparcie prawno-biznesowe związane z zarządzaniem majątkiem ziemskim i nieruchomościami Asseco,
- Zakład Usług Informatycznych NOVUM Sp. z o.o. z siedzibą w Łomży - sprzedaż oprogramowania Novum Bank dla banków spółdzielczych,
- ADH Soft Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - wytwarzanie zintegrowanych rozwiązań informatycznych dla firm z sektora finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży systemu LEO Leasing dla leasingodawców oraz sektora CFM (car fleet management),
- ASSECO NORTHERN EUROPE S.A. z siedzibą w Rzeszowie - nadzór właścicielski i wsparcie biznesowe spółek zależnych Asseco, działających w krajach skandynawskich, jak również prowadzenie działalności związanej z inwestycjami kapitałowymi w tym regionie,
- Gladstone Consulting Ltd z siedzibą w Warszawie - outsourcing IT polegający na utrzymaniu i rozwoju systemu informatycznego w jednym z polskich banków,
- Asseco South Eastern Europe S.A. z siedzibą w Rzeszowie - nadzór właścicielski i wsparcie biznesowe spółek zależnych Asseco, działających w Turcji i na Bałkanach, jak również prowadzenie działalności związanej z inwestycjami kapitałowymi w tym regionie,

- Asseco Dach S.A. z siedzibą w Rzeszowie - nadzór właścicielski i wsparcie biznesowe spółek zależnych Asseco, działających w krajach niemieckojęzycznych, jak również prowadzenie działalności związanej z inwestycjami kapitałowymi w tym regionie,
- ProFirma Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni - dostarczanie rozwiązań oraz usług doradczych w obszarze zarządzania kompetencjami zawodowymi pracowników,
- Cyfrowa Edukacja Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - oferowanie rozwiązań z zakresu e-learning, adresowane przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych i średnich,
- Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe POSTINFO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - projektowanie, wdrażanie, utrzymanie oraz konsulting z zakresu telekomunikacji i systemów informatycznych dla operatorów telekomunikacyjnych,
- KKI-BCI Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie - sprzedaż zasobów serwerowni i narzędzi do tworzenia stron WWW,
- Asseco Venture Capital Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie - prowadzenie konkursów oraz programów wspomagających działalność gospodarczą i przedsiębiorczość, zarządzanie funduszami inwestycyjnymi,
- Time Solutions Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu - produkcja i sprzedaż oprogramowania monitorującego aktywność użytkowników stacji roboczych,
- Asseco South Western Europe S.A. z siedzibą w Rzeszowie - nadzór właścicielski i wsparcie biznesowe spółek zależnych działających w Hiszpanii, jak również prowadzenie działalności związanej z inwestycjami kapitałowymi w tym regionie.

Ponadto Asseco uzyskała w dniu 5 marca 2012 r. decyzją Prezesa UOKiK nr DKK 14/12 zgodę na przejęcie kontroli nad Centrum Komputerowym ZETO S.A. z siedzibą w Łodzi (dalej ZETO). Przedmiotem działalności tej spółki jest outsourcing zasobów IT, działalność związana z wydrukami masowymi, kopertowaniem, wysyłką i obsługą zwrotów korespondencji, sprzedaż oprogramowania z zakresu zarządzania dokumentami (zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej) oraz bezpieczeństwa danych.

Największymi klientami grupy kapitałowej Asseco są w sektorze:

- *administracji publicznej* – [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 1 załącznika],
- *bankowość i finanse* – [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 2 załącznika],

- *utilities*² - [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 3 załącznika],
- *pozostałe* – [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 4 załącznika].

Sygnity (pasywny uczestnik koncentracji) - jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Oferuje rozwiązania własne, uzupełniane przez światowe produkty i technologie. Świadczy pełen zakres usług od consultingu, poprzez realizację do outsourcingu projektów informatycznych dla dużych i średnich firm najważniejszych sektorów gospodarki oraz instytucji administracji publicznej.

Przedmiotem działalności Sygnity jest:

- konsulting w zakresie przedsięwzięć informatycznych,
- produkcja i wdrażanie oprogramowania,
- integracja systemów IT,
- usługi outsourcingowe,
- dostawa i instalacja sprzętu,
- budowa lokalnych i rozległych sieci komputerowych (WAN, LAN),
- usługi serwisu oprogramowania, sieci, sprzętu,
- usługi szkoleniowe.

Spółki zależne Sygnity i ich zakres działalności³:

1. GEOMAR S.A. z siedzibą w Szczecinie – informacja przestrzenna, geodezja, kartografia,
2. ICD Comp Consulting Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – dostawa oprogramowania i usług informatycznych. W dniu 29 grudnia 2011 r. nastąpiło połączenie dwóch spółek z grupy Sygnity ICD Comp Consulting Sp. z o.o. oraz Sygnity Reseach S.A. z siedzibą w Warszawie (badania i rozwój w dziedzinie informatyki),
3. Max Elektronik S.A. z siedzibą w Zielonej Górze – dostawa oprogramowania i usług informatycznych,
4. Sygnity Technology Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu – zintegrowane systemy teletechniczne, sieci rozległe i usługi serwisowe – 29 kwietnia 2011 r. spółka została połączona z Sygnity,

² Energetyka, ciepłownictwo, gazownictwo, przedsiębiorstwa wodno - kanalizacyjne

³ Za „Sygnity Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za okres 15 miesięcy zakończony 31 marca 2010 roku”, z dnia 8 maja 2012, www.sygnity.pl

5. Projekty Bankowe Polsoft Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu – projektowanie, wdrażanie i obsługa systemów informatycznych dla sektora finansowego i klientów innych rynków – 31 maja 2011 r. nastąpiło połączenie spółki z Sygnity,
6. ponadto w 2012 r. powstała Sygnity Europe Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – sprzedaż oprogramowania oraz sprzętu Huawei na rynku międzynarodowym.

Najważniejszymi klientami Sygnity są⁴ w sektorze:

- *administracji publicznej* - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Projektów Informatycznych MSWiA (obecnie MAiC), Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwo Sprawiedliwości, Poczta Polska, urzędy miast (m.in. Warszawy, Wrocławia, Łodzi), Ministerstwo Obrony Narodowej,
- *bankowo-finansowym* – NBP, PKO Bank Polski, Polbank EFG, ING, Kredyt Bank, BZ WBK, Domy Maklerskie,
- *utilities* - Tauron Energia S.A., PSE Operator S.A., Karpacka Spółka Gazownictwa, Enea.

Opis i przyczyny transakcji

Planowana koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji.

Asseco ogłosiło wezwanie na objęcie 100% akcji Sygnity. Zamiarem spółki jest objęcie akcji Sygnity uprawiających do wykonywania nie mniej niż 66,9% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Jeżeli po przeprowadzeniu wezwania udział Asseco w kapitale zakładowym Sygnity przekroczy stosowny próg określony w przepisach dotyczących przymusowego wykupu akcji, Asseco może zdecydować o przymusowym wykupie pozostałych akcji od mniejszościowych akcjonariuszy, z zachowaniem wszelkich uprawnień, jakie w związku z tym procesem przysługują akcjonariuszom mniejszościowym.

Asseco traktuje nabycie akcji Sygnity [**tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 5 załącznika**].

Rynki właściwe w sprawie, na które koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość,

⁴ Za publikacją „Wyniki finansowe za 12 miesięcy 2011 r.”, Sygnity, Warszawa, 15 lutego 2012 r.

są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 134, poz. 937), a także działalność prowadzoną przez uczestników koncentracji, organ antymonopolowy stwierdził, co następuje:

A) koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na:

- 1. krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowości,**
- 2. krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej**
oraz
- 3. krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities**

1. Uzasadnienie określenia rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym w aspekcie produktowym

Uczestnicy koncentracji tj. grupa Assceco oraz Sygnity są uczestnikami szeroko rozumianego rynku IT, który podlega dalszemu podziałowi na:

- świadczenie usług informatycznych,
- sprzedaż sprzętu komputerowego oraz
- sprzedaż oprogramowania

przy czym działalność uczestników koncentracji pokrywa się na każdym z tak określonych rynków. Taki podział wynika z faktu, iż podmioty występujące po stronie popytowej mogą każdy z tych produktów nabywać oddzielnie, np. klienci posiadający sprzęt mogą być zainteresowani nabyciem tylko oprogramowania czy też zakupem wyłącznie usług IT. Takie określenie rynku w aspekcie produktowym zgodne jest również z dotychczasową linią orzeczniczą Prezesa UOKiK, np. Decyzja nr DOK 14/06, Decyzja nr RWA – 14/2005, Decyzja nr DOK-124/05, Decyzja nr DOK-28/06.

Podobne stanowisko zostało również wyrażone przez większość przedsiębiorców – konkurentów uczestników koncentracji, do których w toku postępowania zostały wysłane ankiety. Z analizy 44 udzielonych od konkurentów uczestników koncentracji odpowiedzi wynika, iż większa część ankietowanych przedsiębiorców (28 podmiotów) uważa, iż w zakresie działalności IT należy wyodrębnić węższe rynki z uwagi na właściwości produktów i usług. Ponadto działanie na każdym z tych rynków wymaga innej organizacji firmy, zatrudnienia innych specjalistów oraz różnych środków finansowych.

W dotychczasowym orzecznictwie Komisji Europejskiej brak jednolitego podejścia do rynku IT. I tak z jednej strony Komisja uważa, iż z uwagi na szybkie zmiany w sektorze technologii informatycznych wynikające z postępu technologicznego oraz oczekiwań konsumentów na wprowadzanie nowych, kompleksowych rozwiązań w odniesieniu do produktów i usług, które w wielu przypadkach mają charakter towarów komplementarnych względem siebie dokładne określenie zakresu poszczególnych kategorii usług informatycznych ulega stopniowemu zatarciu⁵. Z kolei w innych sprawach Komisja stanęła na stanowisku, iż z uwagi na charakter poszczególnych usług technologii informatycznych możliwa jest ich dalsza segmentacja np. produkcja i dystrybucja sprzętu, produkcja i dystrybucja oprogramowania, doradztwo, usługi związane z wdrożeniem i integracją oprogramowania, usługi edukacyjne i szkoleniowe, usługi zarządzania technologiami informatycznymi oraz zarządzanie przedsiębiorstwami⁶, czy też rynek wyspecjalizowanych rozwiązań (FMS⁷ - Flexibility Manufacturing Systems i HP) dla potrzeb wielkich przedsiębiorstw o zróżnicowanych potrzebach funkcjonalnych⁸ lub rynek oprogramowania, w szczególności aplikacji biznesowej tj. Enterprise Application Systems (EAS). Natomiast w sprawie M.3216 – SAP/BusinessObject z 22 października 2007 i M.5904 – SAP/Sybase z 20 lipca 2010 r. Komisja pozostawiła otwartą definicję rynku produktowego w stosunku do EAS.

W ocenie Prezesa Urzędu możliwa jest także dalsza segmentacja tych rynków w zależności od branży, w której prowadzi działalność odbiorca oferty firm informatycznych, gdyż model procesów biznesowych może być jednym z czynników różnicujących poszczególne branże. Obsługa firm działających w różnych branżach w zakresie dostaw oprogramowania komputerowego i towarzyszących im usług informatycznych może

⁵ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 31 stycznia 2002 r. Nr COMP/M.2609 w sprawie HP/Compaq. także: Comp/M. 2946 – IBM/PWC Consulting, Comp/M. 2478 – IBM Italia/Business Solutions/JV

⁶ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 15 czerwca 1999 r. nr IV/M.1561 w sprawie GETRONICS/WANG

⁷ Znaczy to samo co Elastyczny System Produkcji - ESP

⁸ Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 26 października 2004 r. Comp/M.3216 Oracle/PeopleSoft

wymagać znajomości owych sektorów np. w zakresie procesów organizacyjnych, przepływu informacji, obowiązujących procedur itd. Może zatem następować specjalizacja firm informatycznych ze względu na specyficzne wymagania przedsiębiorców. Z drugiej jednak strony na rynku IT duża część oferowanych rozwiązań informatycznych jest uniwersalna i może być kierowana do przedsiębiorców z różnych branż oraz widoczna jest tendencja do wprowadzania zintegrowanych rozwiązań biznesowych (EAS), pozwalająca na stosowanie oprogramowania bez względu na branżę, w której działają klienci firm IT.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od większości ankietowanych największych konkurentów Asseco i Sygnity na rynku polskim występuje specjalizacja branżowa dostawców produktów i usług IT. Duże firmy są jednak w stanie i faktycznie obsługują większość branż, natomiast średnie i małe firmy specjalizują się w obsłudze jednej lub kilku branż. Jest to uzależnione w głównej mierze od posiadanych przez przedsiębiorstwa zasobów kadrowych, zdobytego i udokumentowanego doświadczenia itd. Niewątpliwie dla przedsiębiorców działających na szeroko rozumianym rynku IT istotna jest możliwość oferowania swoich produktów jak największej liczbie odbiorców, co z kolei chroni przed uzależnianiem się od klientów w jednej branży (dywersyfikacja). Z kolei węższa specjalizacja może jednak też być na rynku atutem, gdyż pomaga wyróżnić się dostawcom działającym na rynku IT. Zdolność dostawcy do połączenia wiedzy z danej branży, doświadczenie w zakresie technologii oraz umiejętności związanych ze świadczeniem usług w celu sprostania wyzwaniom danej branży są poszukiwane przez klientów rynku IT.

Przyjmując zatem segmentację rynku IT w zależności od branży, w której prowadzi działalność odbiorca firm informatycznych, działalność uczestników koncentracji pokrywała się w latach 2010 - 2011 w zakresie sprzedaży produktów i usług IT w następujących branżach:

- bankowość,
- administracja publiczna,
- media,
- przemysł,
- utilities,
- handel hurtowy i detaliczny.

Mając powyższe na względzie, w niniejszej sprawie możliwe jest zarówno szersze określenie rynku właściwego produktowo wspólnego dla uczestników koncentracji jako rynku technologii informatycznych (IT), jak również węższe, uwzględniające segmentację tego

rynku. W związku z tym organ antymonopolowy, w dalszej części decyzji poddał analizie wpływ tej koncentracji zarówno na szeroko jak i wąsko określonych rynkach w aspekcie produktowym.

2. Uzasadnienie określenia rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym w aspekcie geograficznym

Rynkiem właściwym geograficznie wskazanych powyżej rynków produktowych jest rynek krajowy. Wynika to z charakterystyki funkcjonowania rynku IT, na którym znaczna część kontraktów realizowana jest po uprzednich postępowaniach przetargowych⁹, w których językiem obowiązującym dla większości projektów jest język polski, dość rygorystyczne są również wymagania prawne w zakresie przetwarzania danych osobowych na terytorium RP, co dla przedsiębiorców z innych krajów europejskich jest istotnym utrudnieniem. Do przetargów zdecydowanie łatwiej jest zatem przystąpić mając siedzibę w Polsce, stąd też najczęściej przedsiębiorcy chcący świadczyć takie usługi powołują w tym celu oddzielne spółki w Polsce. Ponadto w większości sektorów m.in. administracji publicznej, edukacji, ochronie zdrowia, sektorze przemysłowym występuje konieczność dostosowania oferowanych produktów i usług do krajowych regulacji prawnych, obowiązujących lokalnych standardów czy utrwalonych zasad pracy. Nie bez znaczenia jest również fakt późniejszego serwisowania na miejscu u klienta, które często wymaga zaangażowania wysoko-wyspecjalizowanego personelu. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynikało także, że w praktyce takie usługi świadczą co do zasady krajowi przedsiębiorcy.

Takie określenie rynku zostało także przyjęte przez Prezesa Urzędu np. w Decyzji nr RWA – 14/2005, Decyzji nr DOK-124/05, Decyzji nr DOK-28/06.

Na takie określenie rynku w aspekcie geograficznym wskazywała również zdecydowana większość ankietowanych przedsiębiorców, aczkolwiek część wskazywała na szerszy jego zasięg (europejski).

⁹ Przedsiębiorstwa działające na rynku IT w celu pozyskania zamówień na usługi oraz sprzedaż sprzętu i oprogramowania często startują w przetargach w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010, Nr 113 poz. 759) oraz w przetargach komercyjnych.

3. Charakterystyka rynków wspólnych dla uczestników koncentracji

3.1 Rynki wspólne dla uczestników koncentracji w ujęciu szerszym

Udziały uczestników koncentracji (w % według kryterium wielkości przychodu) w roku 2010 w poszczególnych rynkach kształtowały się następująco:

Tabela 1

Rynek wspólny	Grupa kapitałowa Asseco	Sygnity	Razem
krajowy rynek świadczenia usług informatycznych	[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 6 załącznika]		
krajowy rynek sprzedaży sprzętu komputerowego			
krajowy rynek oprogramowania			

Źródło: WID i dokumentacja w sprawie

Z powyższej tabeli wynika, że przy takim ujęciu rynku w aspekcie produktowym, łączny udział grupy Asseco i Sygnity nie przekracza progu 20% zarówno w krajowym rynku świadczenia usług informatycznych - wynosząc ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 7 załącznika]**, jak również w krajowym rynku sprzedaży sprzętu komputerowego - wynosząc ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 8 załącznika]** ani też w krajowym rynku oprogramowania - wynosząc ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 9 załącznika]**.

Z kolei w 2011 r. udziały uczestników koncentracji (w % według kryterium wielkości przychodu) w poszczególnych rynkach kształtowały się następująco:

Tabela 2

Rynek wspólny	Grupa kapitałowa Asseco	Sygnity	Razem
krajowy rynek świadczenia usług informatycznych	[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 10 załącznika]		
krajowy rynek sprzedaży sprzętu komputerowego			
krajowy rynek oprogramowania			

Źródło: WID i dokumentacja w sprawie

Z powyższej tabeli wynika, że przy takim ujęciu rynku w aspekcie produktowym, łączny udział grupy Asseco i Sygnity nie przekracza progu 20% zarówno w krajowym rynku świadczenia usług informatycznych - wynosząc ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 11 załącznika]**, jak również w krajowym rynku sprzedaży sprzętu komputerowego - wynosząc

ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 12 załącznika] ani też w krajowym rynku oprogramowania - wynosząc ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 13 załącznika].

3.2 Rynki wspólne dla uczestników koncentracji w ujęciu węższym (w podziale branżowym)

Z kolei przy przyjęciu segmentacji rynków w zależności od branży, w której prowadzi działalność odbiorca firm informatycznych udziały uczestników koncentracji (w % według kryterium wielkości przychodu) w roku 2010 w sektorach, w których, działalność uczestników koncentracji pokrywa się w zakresie sprzedaży produktów i usług IT, tj. w zakresie bankowości, przemysłu, administracji publicznej, mediów, utilities przedstawiały się następująco:

Tabela 3¹⁰

Wspólny sektor	Grupa Asseco	Sygnity	Razem
bankowość	[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 14 załącznika]		
przemysł			
administracja publiczna			
media			
utilities			

Z powyższej tabeli wynika, że przy takim przyjęciu rynku właściwego w sprawie, łączny udział grupy Asseco i Sygnity przekraczałby próg 20% w sektorze bankowym - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 15 załącznika], w sektorze administracji publicznej – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 16 załącznika] oraz w sektorze utilities - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 17 załącznika].

Z kolei w 2011 r. udziały uczestników koncentracji (w % według kryterium wielkości przychodu) w sektorach, w których, działalność uczestników koncentracji pokrywa się w zakresie sprzedaży produktów i usług IT, tj. w zakresie bankowości, administracji publicznej, mediów, utilities oraz handlu (hurtowego i detalicznego) przedstawiały się następująco:

¹⁰ Źródło: „Raport TOP200 Computerword Polski Rynek Informatyczny – Edycja 2011” (dalej „TOP200”) – dane w formie elektronicznej pozyskane przez Asseco od wydawcy periodyku. Do obliczenia udziałów Asseco w tabeli 3 użyto danych obejmujących wszystkie spółki należące do grupy Asseco działające na rynku krajowym – dane przedstawił zgłaszający – różnią się w stosunku do danych zawartych w TOP200. Ponadto w TOP200 nie są uwzględnione wszystkie spółki z tej grupy. Stąd wynika większy udział Asseco w poszczególnych sektorach w porównaniu z danymi zawartymi w TOP200 w formie elektronicznej.

Tabela 4¹¹

Wspólny sektor	Grupa Asseco	Sygnity	Razem
bankowość	[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 18 załącznika]		
administracja publiczna			
media			
utilities			
handel (hurtowy i detaliczny)			

Z powyższej tabeli wynika, że przy takim przyjęciu rynku właściwego w sprawie, łączny udział grupy Asseco i Sygnity przekraczałby próg 20% w sektorze bankowym - ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 19 załącznika], w sektorze administracji publicznej – ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 20 załącznika] natomiast w sektorze utilities udział ten wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 21 załącznika].

3.3. Charakterystyka rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

3.3.1. Krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowym

Jak zostało powyżej wskazane łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowym w 2010 r. wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 22 załącznika] natomiast w 2011 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 23 załącznika].

W sektorze bankowym działa kilkudziesięciu przedsiębiorców (badanie TOP200 obejmuje 83 przedsiębiorców). Udziały największych konkurentów uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowym w 2010 r. w ujęciu wartościowym (według wartości przychodów) przedstawiały się następująco:

1. IBM Polska Sp. z o.o. – ok. 16%,
2. Comarch S.A. – ok. 5%,
3. Wincor Nixdorf Sp. z o.o. – ok. 4%.

¹¹ Źródło: „Raport TOP200 Computerword Polski Rynek Informatyczny – Edycja 2012” (dalej „TOP200”) – dane w formie elektronicznej pozyskane przez Asseco od wydawcy periodyku.

Do obliczenia udziałów Asseco w tabeli 4 użyto danych obejmujących wszystkie spółki należące do grupy Asseco działające na rynku krajowym – dane przedstawił zgłaszający – różnią się w stosunku do danych zawartych w TOP200. Ponadto w TOP200 nie są uwzględnione wszystkie spółki z tej grupy. Stąd wynika większy udział Asseco w poszczególnych sektorach w porównaniu z danymi zawartymi w TOP200 w formie elektronicznej.

Natomiast udziały rynkowe największych konkurentów uczestników koncentracji w 2011 r. kształtowały się na następującym poziomie:

1. IBM Polska Sp. z o.o. – ok. 11%,
2. Wincor Nixdorf Sp. z o.o. – ok. 7%,
3. Advatech Sp. z o.o. – ok. 5%.

Ponadto na krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowym przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji spotykają się z konkurencją ze strony następujących podmiotów, m.in.: Oracle Polska Sp. z o.o., IT.expert Sp. z o.o., A.P.N. Promise S.A. oraz SAP Polska Sp. z o.o.

Jak zostało wskazane na wstępie w toku postępowania antymonopolowego organ antymonopolowy zwrócił się do ponad 40 największych kontrahentów uczestników koncentracji, w tym do przedsiębiorców prowadzących działalność w sektorze bankowości o ocenę wpływu tej transakcji na konkurencję na rynku usług informatycznych w szczególności o wskazanie, czy koncentracja pomiędzy Asseco i Sygnity wiązać się będzie z ich perspektywy z istotną utratą możliwości wyboru i wzrostem kosztów nabywanych usług.

Ankietowani przedsiębiorcy wyrażając swoje stanowisko w powyższych kwestiach wskazywali na następujące argumenty.

W ocenie Banku Ochrony Środowiska S.A., który korzysta z usług obu firm powyższa koncentracja nie powinna wiązać się z istotną utratą możliwości wyboru i wzrostem kosztów nabywanych usług informatycznych. Na rynku IT działa bowiem wiele firm, w tym kilka wiodących, będących równoważnymi partnerami uczestników koncentracji. Zakres składanych przez tych przedsiębiorców ofert, ich kompetencje oraz jakość świadczonych usług potwierdzone referencjami przedstawianymi w toku prowadzonych postępowań ofertowych wskazują, że konkurencyjność na rynku usług informatycznych, przynajmniej w zakresie liczby potencjalnych liczących się dostawców takich usług powinna zostać zapewniona również po dokonaniu przedmiotowej koncentracji. Analogiczne stanowisko w tej kwestii wyraził PKO Bank Polski S.A. twierdząc, iż „na rynku funkcjonuje wielu dostawców oprogramowania konkurencyjnego w stosunku do oferty produktowej uczestników koncentracji i w związku z tym planowana koncentracja nie wpłynie istotnie na możliwość wyboru, jak również poziom kosztów nabywanych przez bank usług informatycznych” oraz ING Bank Śląski S.A., który wskazał, iż „przejęcie kontroli przez

Asseco nad Sygnity nie generuje wysokiego ryzyka zmniejszenia się poziomu konkurencyjności na rynku usług informatycznych mogącego skutkować utratą realnych możliwości dokonywania wyboru dostawców czy też wzrostem kosztów nabywanych usług. Nawet po wzbogaceniu portfolio produktów Asseco o usługi Sygnity rynek IT będzie ciągle oferował możliwości nabycia zintegrowanych usług od dużych graczy takich jak Microsoft, IBM czy HP oraz innych firm informatycznych”. Podobnie wypowiedział się Bank PEKAO S.A.

Deutsche Bank PBC S.A. natomiast nie widzi zagrożeń jakie koncentracja może spowodować w obszarze *Bankowych systemów transakcyjnych oraz Usług wdrożeniowych i konsultingowych z obszaru technologii informatycznych*. Obawy banku dotyczą jedynie obszaru *Systemy raportowe* gdyż w tym zakresie Asseco i Sygnity oferują produkty konkurencyjne, co pozwala na wybór korzystniejszej oferty handlowej oraz stosowną dywersyfikację dostawców. W tym obszarze zdaniem Deutsche Bank PBC S.A. dokonanie koncentracji może mieć negatywny wpływ na kontynuację wsparcia i rozwoju wybranych produktów, co wymusi dodatkowe inwestycje i koszty oraz potencjalnie ograniczy konkurencyjność w zakresie systemów raportowych. Jednocześnie bank uważa, iż możliwy jest również pozytywny scenariusz, gdzie po koncentracji Asseco wykorzysta znaczącą synergii w tym obszarze i podniesie jakość produktów przy jednoczesnym obniżeniu ceny. Z kolei w opinii Getin Noble Banku S.A. z uwagi na fakt, iż w ostatnim okresie nie były przez bank pozyskiwane oferty umożliwiające porównanie cen usług trudno ocenić czy planowana koncentracja będzie skutkować wzrostem cen i obniżeniem konkurencyjności, natomiast dla banku może skutkować większym wpływem jednego dostawcy na rozwiązania, które są już eksploatowane przez ten bank np. poprzez preferowanie jednego z systemów a eliminowanie pozostałych.

Natomiast Bank BGŻ S.A., który korzysta równocześnie z oferty Asseco i Sygnity uważa, że po przeprowadzeniu koncentracji jedynym dostawcą kluczowych systemów dla banku będzie Asseco, co może wywołać negatywne skutki wynikające z ryzyka jednego dostawcy oraz może pogorszyć pozycję negocjacyjną banku, w konsekwencji powodując wzrost cen usług świadczonych przez Asseco. Ponadto istnieje obawa, że wskutek koncentracji zmniejszy się liczba podmiotów zdolnych świadczyć usługi w zakresie bardzo różnych rozwiązań informatycznych przeznaczonych dla dużych odbiorców. Jednocześnie w opinii tego banku możliwe jest, że efekt synergii płynący z połączenia tych firm spowodowałby zmniejszenie kosztów operacyjnych spółki przejmującej i polepszenie jej oferty.

3.3.2. Krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej

Jak zostało powyżej wskazane łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej w 2010 r. wyniósł ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 24 załącznika]**, zaś w 2011 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 25 załącznika]**.

W sektorze administracji publicznej działa kilkudziesięciu przedsiębiorców (badanie TOP200 obejmuje 86 przedsiębiorców). Udziały największych konkurentów uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej w 2010 r. w ujęciu wartościowym (według wartości przychodów) przedstawiały się następująco:

1. Biuro Informatyczno-Wdrożeniowe „Koncept” Sp. z o.o. – ok. 10%,
2. IBM Polska Sp. z o.o. – ok. 6%,
3. Qumak-Secom S.A. – ok. 5%.

Natomiast udziały rynkowe największych konkurentów uczestników koncentracji w 2011 r. kształtowały się na następującym poziomie:

1. Biuro Informatyczno-Wdrożeniowe „Koncept” Sp. z o.o. – ok. 9%,
2. IBM Polska Sp. z o.o. – ok. 6%,
3. Qumak-Secom S.A. – ok. 6%.

Ponadto na krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji spotykają się z konkurencją ze strony następujących podmiotów, m.in.: Comp S.A., Oracle Polska Sp. z o.o., SAP Polska Sp. z o.o., Wasko S.A. oraz Unizeto Technologies S.A.

Jak zostało wskazane na wstępie w toku postępowania antymonopolowego organ antymonopolowy zwrócił się do ponad 40 największych kontrahentów uczestników koncentracji, w tym do przedsiębiorców prowadzących działalność w sektorze administracji publicznej o ocenę wpływu tej transakcji na konkurencję na rynku usług informatycznych w szczególności o wskazanie, czy koncentracja pomiędzy Asseco i Sygnity wiązać się będzie z ich perspektywy z istotną utratą możliwości wyboru i wzrostem kosztów nabywanych usług.

Ankietowani przedsiębiorcy wyrażając swoje stanowisko w powyższych kwestiach wskazywali na następujące argumenty.

W ocenie ZUS koncentracja polegająca na przejęciu przez Asseco kontroli nad Sygnity nie powinna negatywnie wpłynąć na konkurencyjność na polskim rynku usług informatycznych bowiem na rynku tym funkcjonuje wiele dużych firm informatycznych m.in. IBM, HP, Infovide – MatriX, Qumak – Secom, Comarch, których oferta również jest dopasowana do potrzeb ZUS, co umożliwia dywersyfikację dostawców usług informatycznych. Analogiczne stanowisko zostało zaprezentowane przez Ministerstwo Finansów, w ocenie którego koncentracja nie będzie miała wpływu na ryzyka związane z istotną utratą możliwości wyboru i wzrostem kosztów nabywanych usług informatycznych. Podobnie uważa Gmina Miasto Sopot, która nie widzi zagrożenia dla konkurencji w wyniku koncentracji Asseco i Sygnity.

Z kolei zdaniem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, z uwagi na fakt, iż zarówno Asseco, jak i Sygnity biorą czynny udział w postępowaniach realizowanych przez ten podmiot, stanowiąc istotną konkurencję w zakresie składanych ofert można domniemywać, że koncentracja ta będzie miała wpływ na ograniczenie konkurencji, w tym na wzrost kosztów nabywanych usług informatycznych. NFZ również uważa, iż ograniczenie kręgu potencjalnych wykonawców usług na rzecz NFZ może w niekorzystny sposób wpłynąć na poziom cen zamawianych towarów i usług. Podobne stanowisko zostało wyrażone przez Gminę Miasto Elbląg, w której ocenie koncentracja może doprowadzić do ograniczenia konkurencji poprzez m.in. ograniczenie możliwości wyboru usługodawców IT. Mali przedsiębiorcy działający na rynku IT przeważnie nie są w stanie zapewnić prawidłowości usług w przypadku większych zamówień, nie są w stanie konkurować zarówno pod względem finansowym jak i technologicznym z potentatami na rynku IT. Również w opinii Centralnego Ośrodka Informatyki koncentracja Asseco i Sygnity, jako ewentualnymi wykonawcami świadczącymi ten sam zakres usług, może wiązać się z ograniczeniem konkurencyjności w wyborze i w konsekwencji wzrostem kosztów nabywanych usług informatycznych. Wobec powyższego koncentracja ta może wzmocnić pozycję tych firm na rynku, co w efekcie może przełożyć się na ograniczenie konkurencji

KRUS natomiast uważa, iż koncentracja pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi dla administracji publicznej może mieć zarówno pozytywny jak i negatywny wpływ na funkcjonowanie KRUS. Stabilność i kompetencje wykonawców są elementem gwarancji ciągłości świadczenia usług. Natomiast zmniejszenie się liczby podmiotów może mieć negatywny wpływ na koszty oraz może uzależniać od dostawców i technologii.

3.3.3. Krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities

Jak zostało powyżej wskazane łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities w 2010 r. wyniósł ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 26 załącznika]** natomiast w 2011 r. ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 27 załącznika]**.

W sektorze utilities działa kilkudziesięciu przedsiębiorców (badanie TOP200 obejmuje 62 przedsiębiorców). Udziały największych konkurentów uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities w 2010 r. w ujęciu wartościowym (według wartości przychodów) przedstawiały się następująco:

1. Oracle Polska Sp. z o.o. – ok. 16%,
2. ZEP-INFO Sp. z o.o. – ok. 6%,
3. IT.expert Sp. z o.o. – ok. 5%,
4. OPTeam S.A. – ok. 4%.

Natomiast udziały rynkowe największych konkurentów uczestników koncentracji w 2011 r. kształtowały się na następującym poziomie:

1. Oracle Polska Sp. z o.o. – ok. 14%,
2. SAP Polska Sp. z o.o. – ok. 10%,
3. IBM Polska Sp. z o.o. – ok. 10%.

Ponadto na krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji spotykają się z konkurencją ze strony następujących podmiotów, m.in. Wasko S.A., Comarch S.A., Proximus S.A., NextiraOne Polska S.A. oraz Consortia Sp. z o.o.

Jak zostało wskazane na wstępie w toku postępowania antymonopolowego organ antymonopolowy zwrócił się do ponad 40 największych kontrahentów uczestników koncentracji, w tym do przedsiębiorców prowadzących działalność w sektorze utilities o ocenę wpływu tej transakcji na konkurencję na rynku usług informatycznych w szczególności o wskazanie, czy koncentracja pomiędzy Asseco i Sygnity wiązać się będzie z ich perspektywy z istotną utratą możliwości wyboru i wzrostem kosztów nabywanych usług.

Ankietowani przedsiębiorcy wyrażając swoje stanowisko w powyższych kwestiach wskazywali na następujące argumenty.

Spółki z grupy Energa oceniając wpływ koncentracji na stan konkurencji w tym sektorze obawiają się szczególnie, iż umocnienie pozycji Asseco na rynku wyspecjalizowanych usług IT może spowodować usztywnienie postaw negocjacyjnych tej firmy. Ponadto połączenie obu firm może spowodować odejście z Sygnity specjalistów serwisujących ich produkty co doprowadzić może do znaczącego obniżenia jakości serwisu oraz wzrostu cen. Wzrostu cen obawia się również Enea Operator Sp. z o.o., która uważa, iż koncentracja spółek może potencjalnie ograniczyć konkurencję na rynku systemów bilingowych dla sektora energetycznego, co z kolei może wpłynąć niekorzystnie na poziom cen tych usług bowiem dostawcy krajowi oferują rozwiązania znacząco tańsze niż producenci światowi tacy jak np. Oracle czy SAP.

Z kolei Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A. wskazują, iż wprowadzie obecnie Asseco i Sygnity są głównymi jego dostawcami w zakresie usług IT realizowanych na rzecz systemu informatycznego rynku energii elektrycznej (SIRE) jednakże PSE dąży już do zmiany systemu SIRE na inny, którego dostawcami są przedsiębiorstwa działające na rynku globalnym. Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. z kolei uważa, iż rynek ten jest wystarczająco konkurencyjny. Podobnie wskazuje PGNIG S.A. twierdząc, iż wprowadzie koncentracja może zawęzić obszar potencjalnego wyboru w zakresie produktów i ich dostawców jednakże mając na względzie fakt, iż rynek ten charakteryzuje się wysoką konkurencyjnością nie powinno to mieć wpływu na koszt ich nabycia. Także Tauron Obsługa Klienta Sp. z o.o. nie widzi zagrożeń dla rynku IT w związku z zamierzoną koncentracją.

Natomiast PGE Dystrybucja uważa, że na tym etapie nie można jednoznacznie ocenić wpływu koncentracji na zachowanie konkurencyjności na rynku.

b) przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek **w układzie wertykalnym**.

Z uwagi na fakt, że udziały na rynkach, na których istnieją pomiędzy uczestnikami koncentracji powiązania typu dostawca - odbiorca, nie przekraczają progu 30%, należy uznać, iż brak jest rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym.

c) W niniejszej sprawie nie zidentyfikowano rynku, na który koncentracja wywiera wpływ **w układzie konglomeratowym**

Na podstawie materiału zgromadzonego w niniejszej sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Przepis art. 18 ustawy o ochronie konkurencji stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę, w drodze decyzji, na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przy czym zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię dominacji i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powołany przepis wskazuje, że to intensywność ograniczenia konkurencji będzie determinowała treść rozstrzygnięcia organu antymonopolowego. Oznacza to, że nie każde ograniczenie konkurencji będące wynikiem planowanej koncentracji będzie skutkowało wydaniem zakazu jej dokonania, a jedynie mające charakter „istotnego” ograniczenia.

Analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy, bez względu na przyjętą definicję rynków wspólnych. Dokonując oceny

zasadności wyrażenia zgody na przeprowadzenie niniejszej koncentracji Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące argumenty.

Rynkami właściwymi, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowości, krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej oraz krajowy rynek sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities.

Łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowości w ujęciu wartościowym kształtował się w 2010 r. na poziomie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 28 załącznika], zaś w 2011 r. na poziomie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 29 załącznika]. Udział ten jest zatem znacznie niższy niż 40% próg, z którym ustawa o ochronie konkurencji wiąże posiadanie pozycji dominującej. Podkreślić jednocześnie należy, iż wskazany udział uczestników koncentracji w rozpatrywanym rynku wynika w znacznym stopniu z dotychczasowej pozycji rynkowej grupy Asseco, której indywidualny udział w tym rynku według kryterium wielkości przychodów kształtował się w 2010 r. na poziomie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 30 załącznika], a w 2011 r. na poziomie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 31 załącznika]. Udział grupy Sygnity w tym rynku szacowany jest na znacznie niższym poziomie wynoszącym ok. 10% w 2010 r. i ok. 7% w 2011 r. Po przejęciu przez Asseco kontroli nad Sygnity połączone podmioty będą musiały nadal liczyć się z istniejącą na tym rynku silną konkurencją ze strony ponad 80 przedsiębiorców, w szczególności IBM Polska, której udział kształtował się w 2011 r. na poziomie ok. 11% (w 2010 na poziomie 16 %), Wincor Nixdorf, której udział w 2011 r. wyniósł ok. 7 % oraz Advatech, której udział w 2011 r. udział wyniósł ok. 5 %. Powyższe argumenty przemawiają zatem za stwierdzeniem, iż powiązania horyzontalne jakie istnieją pomiędzy uczestnikami koncentracji na krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowości nie spowodują istotnego ograniczenia konkurencji.

Podobna sytuacja występuje na krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej. Łączny wartościowy udział uczestników koncentracji w tym rynku kształtował się w 2010 r. na poziomie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 32 załącznika], a w 2011 r. na poziomie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 33 załącznika]. Udział ten jest również znacznie niższy niż 40% próg, z którym ustawa

o ochronie konkurencji wiąże posiadanie pozycji dominującej. Analogicznie, jak w przypadku krajowego rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze bankowości wskazane udziały uczestników koncentracji w rozpatrywanym rynku wynikają w głównej mierze z dotychczasowej pozycji rynkowej grupy Asseco, której indywidualny udział według wielkości uzyskanych przychodów wyniósł ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 34 załącznika]** w 2010 r. i ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 35 załącznika]** w 2011 r. Udział grupy Sygnity w tym rynku szacowany jest na niższym poziomie wynoszącym ok. 9% w 2010 r. i ok. 10% w 2011 r. w ujęciu wartościowym. Z uwagi na fakt, iż na rynku tym działalność prowadzi blisko 90 podmiotów, należy uznać, że po dokonaniu koncentracji jej uczestnicy nadal spotykać się będą z istotną konkurencją ze strony przedsiębiorców oferujących sprzęt i świadczących usługi odbiorcom z branży obejmującej administrację publiczną, a mianowicie Biura Informatyczno-Wdrożeniowego „Koncept”, którego udział w 2011 r. wyniósł ok. 9%, IBM Polska ok. 6%, Qumak-Secom ok. 6%. Należy zatem uznać, iż w wyniku niniejszej koncentracji nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze administracji publicznej.

Łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities kształtował się w 2010 r. na poziomie ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 36 załącznika]**, a w 2011 r. na poziomie ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 37 załącznika]** (biorąc pod uwagę wielkość przychodu uzyskanego z tej działalności). Udział ten jest zatem znacznie niższy niż 40% próg z którym ustawa o ochronie konkurencji wiąże posiadanie pozycji dominującej. Po przejęciu przez Asseco kontroli nad Sygnity stopień koncentracji na tym rynku wzrośnie w niewielkim stopniu i tym samym sytuacja na nim nie ulegnie istotnej zmianie. Ponadto połączone podmioty będą musiały nadal liczyć się z istniejącą na tym rynku silną konkurencją ze strony ponad 60 przedsiębiorców, w tym w szczególności ze strony Oracle Polska, SAP Polska oraz IBM Polska z szacunkowymi udziałami w 2011 r. w ujęciu wartościowym na poziomie odpowiednio ok. 14%, ok. 10% oraz ok. 10 %.

Powyższe argumenty przemawiają zatem za stwierdzeniem, iż powiązania horyzontalne jakie istnieją pomiędzy uczestnikami koncentracji na krajowym rynku sprzedaży produktów i usług IT w sektorze utilities nie spowodują istotnego ograniczenia konkurencji.

Ponadto oceniając niniejszą koncentrację należy uwzględnić fakt, że do udziałów uczestników koncentracji w poszczególnych branżach należy podchodzić dość ostrożnie, ponieważ taka definicja rynku nie uwzględnia faktu, iż możliwe są wejścia na te rynki przez

co najmniej dużych konkurentów działających w innych branżach. Siła rynkowa uczestników koncentracji jest w rzeczywistości mniejsza niż wynika to z ich udziałów w poszczególnych, wąsko określonych rynkach właściwych.

Przy ocenie niniejszej koncentracji nie sposób również pominąć kwestii, która jest charakterystyczna dla rynków IT, a mianowicie faktu, iż w celu pozyskania zamówień na usługi oraz sprzedaż sprzętu i oprogramowania przedsiębiorstwa działające na tym rynku startują w przetargach w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010, Nr 113 poz. 759 ze zm.) oraz w przetargach komercyjnych. Wygranie przetargu i realizacja zlecenia nie gwarantuje automatycznie, że kolejne przetargi w danej branży zostaną przez tę samą firmę wygrane. Potwierdza to m.in. kształtowanie się udziałów uczestników koncentracji na ww. trzech rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ. W 2011 r. udziały uczestników koncentracji na każdym z tych rynków uległy zmniejszeniu co najmniej o kilka punktów procentowych (od ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 38 załącznika]** pkt procentowych w administracji publicznej do ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa – pkt 39 załącznika]** pkt procentowych w bankowości). W kontekście spadających udziałów rynkowych łączących się podmiotów w roku 2011 w sprzedaży produktów i usług IT w sektorach administracji publicznej, bankowym i utilities należy zauważyć, że sytuacja taka wskazuje iż Asseco i Sygnity nie mogą działać niezależnie od konkurentów, wręcz przeciwnie świadczy to o istnieniu na rynku silnych konkurentów, którzy są w stanie odebrać klientów łączącym się spółkom.

Duża ilość podmiotów działających zarówno na szeroko rozumianym rynku IT jak i w poszczególnych rynkach IT, uwzględniających podział branżowy, gwarantuje, iż po dokonaniu koncentracji nie zostanie w istotny sposób ograniczona możliwość wyboru dostawcy tych usług przez odbiorców.

Oceniając wpływ przedmiotowej koncentracji na rynki na które wywiera ona wpływ należy uwzględnić również fakt, iż kontrahentami uczestników koncentracji w sektorze bankowości, w sektorze administracji publicznej oraz w sektorze utilities są głównie duże podmioty. Podmioty te dysponują znaczną siłą negocjacyjną, która – łącznie z uwzględnieniem innych wskazanych powyżej czynników – powinna skutecznie przeciwdziałać pozycji połączonych Asseco i Sygnity.

Podsumowując, w oparciu o przedstawione powyżej argumenty należy stwierdzić, iż na rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ, nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji. Tym samym należy również uznać, że obawy niektórych dotychczasowych kontrahentów uczestników koncentracji co do negatywnego wpływu tej koncentracji na stan konkurencji na rynkach, na których prowadzą działalność Asseco i Sygnity nie wydają się uzasadnione.

W przedmiotowej koncentracji nie ma rynków, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie wertykalnym oraz konglomeratowym.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 18 ustawy antymonopolowej. Postępowanie w sprawie wykazało, że przejęcie przez Asseco kontroli nad Sygnity nie przyczyni się do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z opisanych rynków, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej.

W związku z powyższym orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 ze zm.) – od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Otrzymuje:

1) Asseco Poland S.A.
(decyzja wraz z załącznikiem)

za pośrednictwem pełnomocników

Pana Marka Olekszyka
Kancelaria Adwokacka
ul. Rynek 8
35-064 Rzeszów

oraz

Pani Moniki Bychowskiej

Pani Elżbiety Witkowskiej-Grochowalskiej

Pana Cezarego Banasińskiego

Instytut Prawa Konkurencji s.c.

ul. Flory 1/16

00-586 Warszawa

2) a.a.

(decyzja wraz z załącznikiem)